

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 599/2018
31.05.2018. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Соње Павловић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Марином Пандуровић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миленка Милисављевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву 2К 2/17 од 08.11.2017. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 27/18 од 25.01.2018. године, на седници већа одржаној 31.05.2018. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миленка Милисављевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву 2К 2/17 од 08.11.2017. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 27/18 од 25.01.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву 2К 2/17 од 08.11.2017. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. КЗ за које је осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 30.12.2015. године до 20.01.2016. године. Окривљеном је изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од три године, рачунајући од дана правноснажности наведене пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере. Оштећени: ББ, ВВ, ГГ и ДД су упућени на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева. Истом пресудом, окривљени је обавезан да на име паушала, у корист буџетских средстава суда плати 10.000,00 динара, као и трошкове кривичног поступка, о чијој висини је одређено да ће суд одлучити посебним решењем, све у року од 30 дана од дана правноснажности наведене пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 27/18 од 25.01.2018. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, преиначена је пресуда Вишег суда у Краљеву 2К 2/17 од 08.11.2017. године, само у погледу одлуке о

кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу, окривљеног АА, за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 6 (шест) месеци, у коју му је урачнато време проведено у притвору од 30.12.2015. године до 20.01.2016. године, и изрекао му меру безбедности забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од две године, рачунајући од дана доношења другостепене пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере, док су у преосталом делу жалба браниоца окривљеног и жалба Вишег јавног тужиоца у Краљеву одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА адвокат Миленко Милисављевић у смислу члана 485. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и списе предмета врати првостепеном суду на поновно суђење пред потпуно измењеним већем или их преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе. Бранилац је предложио да се извршење правноснажне пресуде одложи до доношења одлуке о захтеву за заштиту законитости, као и да исти буде обавештен о седници већа Врховног касационог суда.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је на седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио је списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је налаз и мишљење судског вештака саобраћајне струке Милорада Типсаревића, у потпуности оповргнут од стране стручних саветника ЋЋ и ЕЕ, из ког разлога је одбрана предложила да суд одреди ново саобраћајно- техничко вештачење предметне саобраћајне незгоде, а који доказни предлог није прихваћен. У вези тога, бранилац указује да је налаз поменутог вештака, заснован на примени одговарајућег рачунарског програма, и да је исти вештак одбио да преда стручним саветницима профајл са подацима о коришћењу тог рачунарског програма, па бранилац оцењује да се такав налаз и мишљење није могао користити као доказ у кривичном поступку, јер сматра да се у радњама овог вештака, стичу сва обележја кривичног дела спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 2. у вези става 4. КЗ. Због наведеног, бранилац закључује да је у конкретном случају повређено право окривљеног да прикупља доказе за своју одбрану, и да износи чињенице и доказе који му иду у корист, тј. да је повређено право на одбрану окривљеног и то одредбе члана 68. став 1. тачка 8) до 10) ЗКП, као и одредба члана 126. у вези члана 125. ЗКП.

У захтеву се указује и да је другостепени суд „у потпуности игнорисао жалбене наводе“ који се односе на повреду права на одбрану окривљеног, те да о

истима уопште није одлучивао, којим наводима се по налажењу овог суда, указује на повреду одредбе члана 460. став 1.ЗКП.

Поред тога, захтевом се истиче и да првостепена пресуда не садржи разлоге у погледу одлучних чињеница које су предмет доказивања, а првенствено да нема разлога у вези повреде бланкетних норми из члана 43. став 1. и члана 55. став 3. тачка 15) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, којим наводима, по налажењу овог суда, бранилац указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка и из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Такође, у захтеву се наводи да је одлучна чињеница, која се односи на количину алкохола у крви окривљеног у време настанка предметне незгоде, према оцени браниоца, доведена у сумњу налазом и мишљењем судског вештака Др Мирјане Бањанац, и да је суд огласивши окривљеног кривим да је у конкретном случају поступао противно одредби члана 187. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, тиме повредио процесно начело *in dubio pro reo*, тј. одредбу члана 16. став 5. ЗКП.

У захтеву се указује и да у конкретном случају нема доказа да је окривљени критичном приликом поступао противно бланкетним нормама садржаним у члану 43. став 1. и члану 55. став 3. тачка 15) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, па бранилац сматра да се самим тим у радњама окривљеног не стичу ни обележја кривичног дела за које је оглашен кривим, и да су тиме нижестепени судови учинили повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Изнетим наводима, по налажењу овог суда, иако бранилац формално указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, исти суштински оспорава оцену доказа и утврђено чињенично стање у побијаним пресудама.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда закона из члана 16. став 5, 68. став 1. тачка 8) до 10), 125, 126, 460. став 1. и 438. став 2. тачка 2) ЗКП, као ни због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА, у овом делу оценио као недозвољен.

Притом, овај суд је имао у виду и наводе захтева којима бранилац указује да из законског текста не проистиче експлицитно да окривљени може поднети захтев за заштиту законитости само због повреда Законика о кривичном поступку прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, већ да према ставу браниоца, произилази да због тих повреда може поднети захтев у року од 30 дана од дана када му је достављена правноснажна одлука, те да је стога суд у конкретном случају требало да примени одредбу члана 485. став 2. ЗКП, која је значајно шира у односу на одредбу става 4. истог члана. Међутим, Врховни касациони суд

наглашава да су разлози за подношење захтева садржани у одредби члана 485. став 1. тачка 1) до 3) и то су: повреда закона (тачка 1), примена неуставног закона (тачка 2) и повреда односно ускраћивање људског права и слободе (тачка 3). Погрешан је став браниоца да је суд у конкретном случају требало да примени одредбу члана 485. став 2. ЗКП, с обзиром да је наведеном одредбом само ближе одређено када постоји повреда закона (а то је ако је правноснажном одлуком или у поступку који је претходио њеном доношењу повређена одредба кривичног поступка или ако је на чињенично стање утврђено у правноснажној одлуци, погрешно примењен закон). Ова одредба значи уједно и да је јавни тужилац, овлашћен да из наведеног разлога (повреде закона), може поднети захтев за заштиту законитости, без икаквих ограничења. Одредбом члана 485. став 4. ЗКП, ближе су уређени услови под којима окривљени може поднети захтев за заштиту законитости, а што је учињено пре свега таксативним набрајањем повреда законика које могу бити учињене у првостепеном и поступку пред апелационим судом, те условљено претходним изјављивањем редовног правног лека од стране окривљеног и везано за рок од 30 дана, који се рачуна од дана када је окривљеном достављена правноснажна одлука, док дакле у односу на Републичког јавног тужиоца, нема ограничења у погледу разлога за подношење захтева, те стога увек постоји могућност за окривљеног, да у том смислу поднесе иницијативу Републичком јавном тужиоцу за подношење захтева за заштиту законитости.

Поред наведеног, у захтеву за заштиту законитости бранилац истиче и да у потпуно истовестној правној ситуацији, постоје дијаметрално супротни ставови Апелационог суда у Крагујевцу и Апелационог суда у Новом Саду, због чега исти сматра да је у конкретном случају повређено уставно право окривљеног на једнаку правну заштиту, зајемчено одредбом члана 36. став 1. Устава Републике Србије. У вези тога, бранилац се позива на решење Апелационог суда у Новом Саду Кж1 498/17 од 20.06.2017. године.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП је прописано да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу, повређено или ускраћено људско право и слобода окривљеног или другог учесника у поступку које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода и додатним протоколима, а то је утврђено одлуком Уставног суда или Европског суда за људска права.

Одредбом члана 484. ЗКП је прописано да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1.), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) тог законика, мора се доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Дакле, из цитираних законских одредби јасно произилази да се у ситуацији када се захтев за заштиту законитости подиже из разлога прописаног у члану 485. став 1. тачка 3) ЗКП, односно због повреда или ускраћивања људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, уз захтев мора доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђено да је у предметном поступку окривљеном или другом учеснику у поступку повређено или ускраћено неко од људских права и слобода.

Како бранилац окривљеног уз захтев није доставио одлуку Уставног суда којом је утврђено да је окривљеном у предметном поступку који се водио пред Вишим судом у Краљеву и Апелационим судом у Крагујевцу, повређено право на једнаку правну заштиту зајемчено Уставом Републике Србије, већ је доставио одлуку Апелационог суда у Новом Саду, која се односи на неки други поступак и учеснике у том поступку, то је Врховни касациони суд нашао да захтев браниоца окривљеног у овом делу нема законом прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци овог решења, на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбацио као недозвољен, а на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП у делу у којем је захтев одбацио, јер нема законом прописан садржај.

Записничар-саветник
Марина Пандуровић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.